

Triomftocht Chinese ChatGPT-concurrent DeepSeek leidt tot schokgolf in AI-wereld

Schijnbaar uit het niets is de Chinese AI-app DeepSeek met een indrukwekkende opmars begonnen. Het model presteert uitmuntend, tegen een fractie van de kosten. Dit leidt in de VS tot onrust.

Laurens Verhagen

is techredacteur van de Volkskrant, gespecialiseerd in de impact van kunstmatige intelligentie op de maatschappij.

27 januari 2025, 15:38 • Leestijd 3 min

Wereldwijd is [DeepSeek](#) ineens h t AI-succesnummer. Ook in Nederland: een kijkje op de toplist van Apple's appwinkel leert dat de gratis AI-app van het gelijknamige bedrijf op plek twee staat, achter de gloednieuwe weerapp van het KNMI en voor nummer 3 Signal.

Het paradepaardje van de afgelopen jaren, ChatGPT, moet nu ineens de relatief onbekende Chinese concurrent voor zich dulden, iets wat Amerikaanse tegenstrevers als Claude (van Anthropic) of Gemini (van Google) nog niet lukte.

In de basis doet DeepSeek hetzelfde als ChatGPT of andere chatbots: de gebruiker stelt een vraag en het AI-model geeft antwoord. DeepSeek kan, net zoals de laatste generatie Amerikaanse bots, ook documenten samenvatten of reageren op afbeeldingen die de gebruiker uploadt.

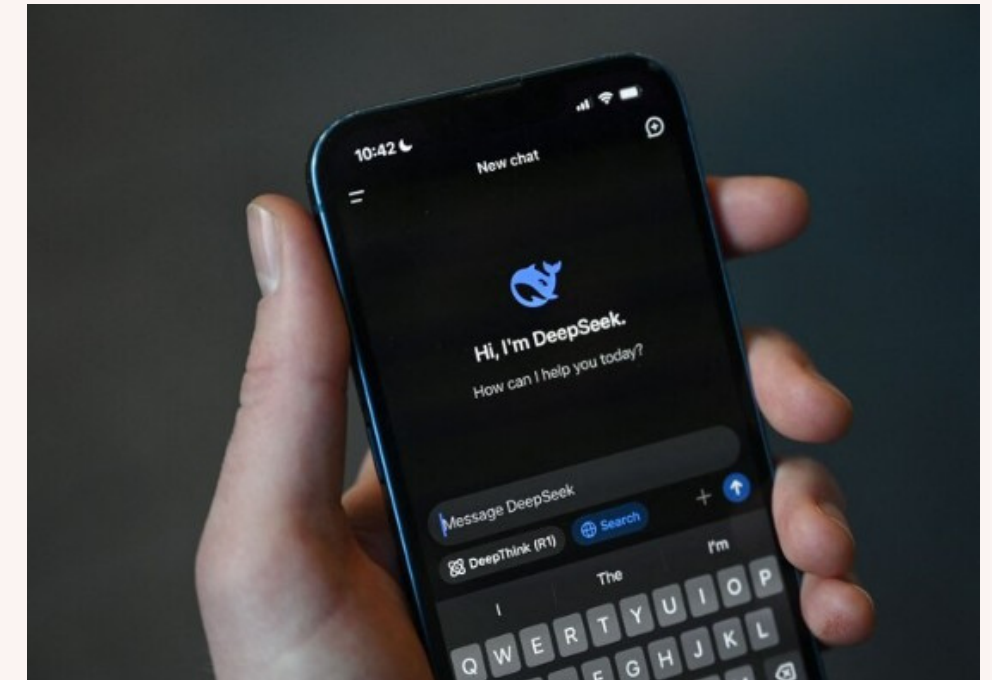
De laatste tijd ging het binnen de AI-wereld veel over de [‘redenerende’ modellen](#) van OpenAI en Anthropic. Door complexe problemen (zoals bij logische puzzels of wiskundige berekeningen) op te hakken in kleinere, begrijpelijke delen, stijgt de kwaliteit van de antwoorden, is het idee. Een dergelijk trucje past ook DeepSeek toe als de gebruiker kiest voor het model DiepDenken (R1).

Experts onder de indruk

Op sommige vergelijkende AI-tests scoort R1 even goed (of soms zelfs iets beter) als het redenerende o1-model van OpenAI, maar waar experts pas echt van onder de indruk zijn is het gegeven dat het Chinese AI-model is getraind tegen een fractie van de kosten.

DeepSeek zegt namelijk zelf dat een van zijn modellen slechts 5,6 miljoen dollar kostte om te trainen, een fractie van de [honderden miljoenen dollars](#) die toonaangevende AI-Amerikaanse bedrijven als Meta, Google en OpenAI uitgeven om hun modellen te bouwen.

Trump kondigde vorige week nog een samenwerkingsverband aan op het vlak van AI, waarbij verschillende Amerikaanse bedrijven [maar liefst 500 miljard dollar bij elkaar leggen](#) voor het bouwen van datacentra. Kort daarna maakte Mark Zuckerberg bekend dat Meta 60 miljard uittrekt voor de bouw van een datacenter dat zo groot is dat het een groot deel van Manhattan kan bestrijken.

AFP

Deze energieslurpende clusters van enorm veel computerkracht zijn essentieel voor de volgende generatie AI-modellen, aldus de Amerikaanse bedrijven onder leiding van Trump. Wie de rekenkracht heeft, zal AI-suprematie krijgen, zo luidt de redenatie.

Nervositeit

DeepSeek lijkt deze hele powerplay-benadering (‘groter is beter’) onderuit te halen, wat voor de nodige nervositeit onder beleggers zorgt. Tot nu toe spinden chipbedrijven garen bij de AI-hausse, maar misschien zijn er helemaal niet zo veel peperdure chips nodig als eerder gedacht om de AI-ontwikkelingen vorm te geven. Bovendien is het nu de vraag of OpenAI niet veel te veel geld heeft uitgegeven in de AI-race.

De aandelen van chipmakers en -toeleveranciers kleurden maandag al gelijk diep in het rood. Op de Amsterdamse beurs sloot chipmachinemaker ASML 7 procent lager. De Amerikaanse techaandelen daalden bij opening van de beurs nog harder. Halverwege de dag noteerde Nvidia [een verlies van 13 procent](#).

Opmerkelijk

Het succes van DeepSeek is extra opmerkelijk gezien de beperkingen die Chinese AI-bedrijven kregen opgelegd door de Amerikanen. Zo krijgen ze niet de beschikking over de meest geavanceerde chips. 'In plaats van de AI-capaciteiten van China te verzwakken, lijken de sancties startups zoals DeepSeek ertoe te stimuleren te innoveren', zo [analyseert](#) MIT Technology Review de zichtbare Chinese inhaalslag.

Experts buitelen ondertussen over elkaar heen om de gevolgen te duiden. 'De race om de 'AI-suprematie' is voorbij, althans voorlopig, en de VS heeft niet gewonnen', [zo zegt](#) bijvoorbeeld de Amerikaanse AI-expert Gary Marcus in zijn nieuwsbrief. Trump-adviseur en invloedrijke Silicon Valley-investeerder Mark Andreessen noemt DeepSeek 'een van de indrukwekkendste doorbraken' die hij ooit heeft gezien.

Yann LeCun, de AI-baas bij Meta, [ziet](#) het succes van DeepSeek ondertussen vooral als een overwinning van de open source-gemeenschap. De Chinezen hebben hun apps volgens hem alleen maar kunnen bouwen op basis van al het werk dat onder andere Meta heeft verricht en dat via open source-licenties beschikbaar is gesteld aan andere ontwikkelaars.

Op in ieder geval één punt blijft DeepSeek zichtbaar achter bij de Amerikaanse evenknieën. Wie zoekt op gevoelige onderwerpen zoals de in China onderdrukte Falung Gong-beweging, krijgt als antwoord: 'Laten we het ergens anders over hebben.'

